

CZU 027.7:316.77

SĂPTĂMÎNA INTERNAȚIONALĂ A ACCESULUI DESCHIS LA INFORMAȚIE (23-29 octombrie 2017) în USARB

INTERNATIONAL OPEN ACCESS WEEK TO INFORMATION in the SL USARB
(23-29 October 2017)

Valentina TOPALO, Silvia CIOBANU

Abstract: *The article presents the activities carried out at the Scientific Library dedicated to the International Open Access Week, 2017 edition "Open to ..." OA Week in Balti included several activities, involving 20 librarians, attended by 394 of users, including 33 teachers, 30 PhD students and master students, 331 students. Librarians urged members of the academic community to open and post research results in USARB's Open Research Archive (ORA USARB) to increase visibility and raise the rating of Balt institution.*

Keywords: *Open Access, USARB, research, institutional repository ORA USARB, shared catalog*

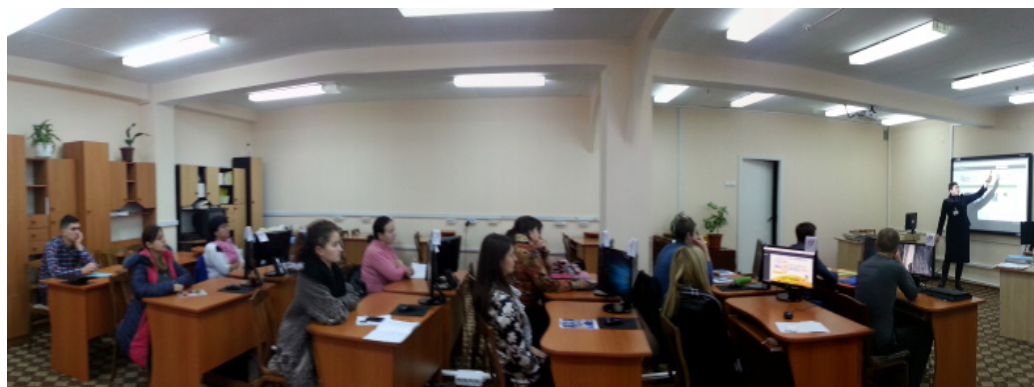
Săptămâna Internațională a Accesului Deschis la Informație 2017, ajunsă la cea de-a X-a ediție, s-a desfășurat cu genericul „Deschis pentru a...”. Evenimentul este organizat la nivel global în fiecare an. Săptămâna AD la Bălți a cuprins mai multe activități, cu implicația a 20 bibliotecari, la care au participat 394 de utilizatori, dintre care 33 de cadre didactice, 30 de doctoranzi și masteranzi, 331 de studenți.

Inaugurarea evenimentului a avut loc pe 23 octombrie, când Elena Harconița, directorul Bibliotecii Științifice, a vorbit despre importanța Accesului Deschis la informația științifică și a enunțat programul de activități în USARB. Deschiși pentru a-și prezenta cercetările or „Accesul Deschis în USARB” și „Cultura comunicațională a bibliografului, componentă fundamentală în promovarea valorilor cultural-științifice”, comunicări prezentate respectiv de Valentina Topalo și Ana Nagherneac, șefe de servicii.

Ca în fiecare an, bibliotecarii au îndemnat membrii comunității academice spre deschidere și postarea rezultatelor cercetărilor în Repoziitoriul Instituțional – Open Research Archive (ORA) USARB pentru a spori vizibilitatea și a crește ratingul instituției bălțene. Un argument convingător în acest sens fiind și vizibilitatea cercetărilor

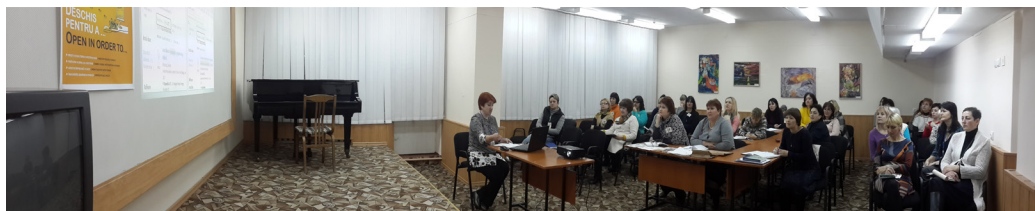
bălțeni Boris Boincean, doctor habilitat, profesor cercetător cu 27 publicații și Profesorul Pavel Topală cu 16 publicații în cea mai mare și importantă bază de date Thomson Reuters Web of Science, la care are acces comunitatea academică grație participării Bibliotecii Științifice USARB în Proiectul „Modernizarea serviciilor bibliotecilor universitare din Moldova”, coordonator național fiind Biblioteca Științifică ASEM. Proiectul este finanțat de Programul Norvegian de Cooperare cu Eurasia în domeniul învățământului superior, dezvoltat în parteneriat între Academia de Studii Economice din Moldova, Universitatea din Bergen, Norvegia, Universitatea Transilvania din Brașov, România și 18 biblioteci universitare din Republica Moldova.

Cu atât mai mult că bibliotecarii indexează lucrările universitarilor bălțeni, mai bine de 3 600 de publicații, în baze de date și platforme deschise. Această valoroasă activitate bibliotecară fiind promovată în Săptămâna AD și prin video-spoturile cu genericul *Asigurăm vizibilitatea cercetărilor USARB: Repozitoriul European Zenodo* (Mihaela Staver); *baza de date CEEOL* (Lilia Ababi); *Biblioteca deschisă Open Library* (Irina Zalâgaeva); *Repozitoriul instituțional ORA USARB* (Natalia Culicov); platforme informaționale interactive: *Calameo*, *ISSUU*, *Scribd*, *Slideshare* (Elena Țurcan); *Biblioteca digitală eLIBRARY.ru* (Olga Dascal).

Studentii și profesorii au mai beneficiat de video-spotul cu interviul Prof. univ. Pavel Topală, președintele Consiliului Științific al Universității de Stat „Alec Russo” din Bălți: Dr. hab., prof.univ. Pavel Topală despre Accesul Deschis la Informație, care a vorbit despre importanța Accesului deschis, realizările și scopurile Consiliului Științific al instituției, despre formarea noilor Școli doctorale, despre activitățile din domeniul științei ce urmează să fie organizate în anul de studii 2017-2018.

În 25 octombrie, bibliotecarii USARB, coordonați de Natalia Culicov, șef oficiu și monitorizați de Lina Mihaľuța, director adjunct, au participat la a doua ediție a Maratonului Național al Arhivării Publicațiilor în Repozitoriile Instituționale. Maratonul a fost organizat de Biblioteca Științifică ASEM în cadrul Proiectului nominalizat. Conform rezultatelor bibliotecarii bălțeni au înregistrat 209 lucrări și au ocupat locul III, în anul 2016 plasându-se pe locul I.

La 26 octombrie, Natalia Culicov, șef oficiu Referințe bibliografice, a participat cu comunicarea *Universitari bălțeni în circuitul științific mondial* la Masa rotundă cu genericul *Vizibilitatea internă și internațională a conținutului științific digital*, organizată de Academia de Studii Economice din Moldova în parteneriat cu Institutul de Dezvoltare a Societății Informaționale (IDSI), Universitatea de Stat din Moldova (USM) și Consorțiul REM (Resurse Electronice pentru Moldova), Programul EIFL-OA Moldova.

În una din ședințele de dezvoltare profesională bibliotecarii universitari au discutat despre accesul la informație asigurat prin catalogul partajat (realizat de 7 biblioteci universitare din R. Moldova în cadrul Proiectului MISISQ) fiind provocați de Taisia Aculova, bibliograf principal, cu prezentarea *OPAC - ALEPH 500 la un an de utilizare*. Au fost expuse prioritățile catalogului electronic pe platforma ALEPH precum și unele particularități în căutarea și regăsirea eficientă a informației de către utilizatori locali și cei de la distanță.

În luna octombrie bibliotecarii – asistenți universitari au continuat promovarea, conform planului de învățământ și orarului pe Facultăți, a cursului de Cultura Informației. În conținut fiind prezentate instrumentele de regăsire a informației în acces deschis pentru studii și cercetări: *Repozitoriul Institucional - ORA USARB, Repozitoriul European Zenodo, DOAJ, OAJI, DOAB, CEEOL, baze de date științifice, PRIMO ExLibris, etica utilizării informației, softurile personale de gestiune a referințelor bibliografice: EndNote, Mendeley, Zotero.*

Conform tradiției, au fost organizate și promovate expoziții tematice tradiționale, scopul cărora a fost informarea utilizatorilor despre Accesul Deschis, despre noile modalități de difuzare și acces la informația științifică, prezentări de surse în Acces deschis, revistele științifice indexate pe diverse domenii. După fiecare prezentare utilizatorilor le-au fost distribuite materiale promoționale. Câteva titluri de expoziții: *Proprietatea intelectuală, legile drepturilor de autor în publicarea științifică și rezultatele cercetării* – Sala de lectură nr. 1 Științe Socioumanistice și economice, Sala de lectură nr. 3 Științe Psihopedagogice, naturii, reale. Arte; *Cercetările personale și beneficiile OA USARB (revistele științifice indexate în diverse domenii de cercetare) (din colecția Bibliotecii universitare cu trimitere la baze de date internaționale)* - Sala de lectură nr. 2 Științe Filologice; *Accesul Deschis la informare, Cercetare și Inovare*. Sala de lectură nr. 4 Documente în Limbi Străine; *Carti scrise de profesori universitari bălțeni* - Sala împrumut nr. 2 Documente didactice/metodice; *Cercetare și Dezvoltare în Uniunea Europeană* - Centrul de Documentare a ONU/Uniunea Europeană; *Acces la colecțiile particulare: Colecția Mircea Druc, Ioan Călin Dimitrescu, dr. Leonid Gheorghian, Pavel Proca, Dan Gheorghe Dimitrescu, Iulius Poa, Mircea Filip* - Sala de împrumut nr. 1 Documente științifice și beletristică; *Publicații bălțene în directorii, baze de date, biblioteci deschise și platforme internaționale* – Mediateca; *Fonduri publice de cercetare în cadrul programului Orizont 2020 și scheme de granturi naționale* – Mediateca; *Media electronică: Baze de date naționale și internaționale și alte e-Resurse - materiale digitale pe diverse formate: Biblioteca e-book, CD, DVD, alte baze de date; Deschiși în promovarea Turismului Internațional pentru Dezvoltare Durabilă: Anul 2017 - Anul Turismului pentru Dezvoltare Durabilă*.

Săptămâna Accesului Deschis este o mare oportunitate de a informa pe oricine despre natura și importanța AD dar și de a afla opinia utilizatorilor în acest sens și calitatea serviciilor de care beneficiază în sprijinul procesului de studiu și cercetare științifică. Comunitatea academică a fost invitată să răspundă la un chestionar dedicat AD, postat pe website-ul Bibliotecii Științifice https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLScWjm8XlaHmNW3xf0hs4n0tBEF6S9DQg3uW7UK8xHtJw-Px_g/viewform

De asemenea, utilizatorii au fost informați prin website-ul Bibliotecii Științifice, rețelele sociale, email despre: Programul *Săptămâna Open Access „Deschis pentru a...” ediția a XI-a*, promovat în Biblioteca Științifică în perioada 23-29 octombrie; videospotiurile realizate de bibliotecari. Peste 500 de utilizatori au primit linkurile privind promovarea instrumentelor prin care autorii își pot publica cercetările în acces deschis (ORA USARB, CEEOL, eLibrary.ru, Calameo, ISSUU, Scribd, Slideshare, Open Library; accesul la baza de date Thomson Reuters Web of Science. A fost propusă pentru vizualizare și o Listă a lucrărilor cercetătorilor USARB descărcată din Web of Science.

Pe parcursul Săptămânii Accesului Deschis 2017 au fost difuzate materiale promoționale despre Săptămâna Accesului Deschis și produsele informaționale ale Bibliotecii: Repozitoriul instituțional ORA USARB, platforma Primo, baze de date internaționale, 2 banere etc.